

Actie bij reorganisatie/ bezuiniging/ dreigend formatieverlies

1. Ga in gesprek met de leidinggevende over de redenen van het voornemen om formatie te verminderen. Daarin staat voorop dat het voor het welzijn van de cliënt en voor de zorgkwaliteit van belang is dat de geestelijke verzorging niet beperkt wordt.
2. Breng de Cliëntenraad op de hoogte van het voornemen. Een voorgenomen wijziging inzake geestelijke verzorging moet voor instemming aan de cliëntenraad worden voorgelegd en wel op een zodanig tijdstip dat invloed op het beleid mogelijk is, zo bepaalt de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen.
3. Zoek onder de zorgverleners en naasten van patiënten en cliënten medestanders die het belang van geestelijke verzorging ondersteunen en bepleiten bij leidinggevenden.
4. Zorg voor een goede verantwoording van taken en producten, zodat de noodzaak van voldoende formatie blijkt. Kijk daarvoor bijvoorbeeld naar het deel beroepsprofiel uit de Beroepsstandaard (http://www.vgvz.nl/over_de_vgvz/beroepsstandaard) en naar de brochure Mentaal Welbevinden van Actiz.
5. Wijs op de Wet Kwaliteit Klachten en Geschillen Zorg die in artikel 3 stelt dat de zorgaanbieder de zorgverlening op zodanige wijze organiseert, en zich zowel kwalitatief als kwantitatief zodanig van personele en materiële middelen bedient [...] dat een en ander redelijkerwijs moet leiden tot het verlenen van goede zorg. Voor kwaliteit van geestelijke verzorging is dus voldoende formatie nodig.
6. Maak duidelijk dat geestelijke verzorging niet alleen een zorgfunctie is maar ook een borging van het grondwettelijke recht op vrijheid van godsdienst en levensovertuiging. Uit artikel 6 van de Grondwet volgt dat de overheid erop toeziet dat alle burgers vrij toegang hebben tot geestelijke zorg. Dat is de reden waarom de beschikbaarheid van geestelijke verzorging verplicht is in zorginstellingen, bij de krijgsmacht en in penitentiaire inrichtingen. Je kunt geestelijke verzorging bij reorganisaties dus niet op dezelfde wijze benaderen als andere zorgdisciplines.
7. Zorg voor een gezamenlijke aanpak van de situatie door het team van geestelijk verzorgers.
8. Maak duidelijk dat taken van geestelijk verzorgers niet zonder meer overgenomen kunnen worden door levensbeschouwelijke genootschappen. Daar is immers geen specialistische zorgkennis, geen formatie vrijgesteld, en de zorginstelling kan niet het vereiste toezicht houden op de kwaliteit van de geleverde zorg. Daarnaast beleeft slechts een minderheid van de Nederlanders zijn levensbeschouwing institutioneel, zodat uitsluitend institutionele geestelijke verzorging bemiddelen niet in overeenstemming is met de eis van de Wet Kwaliteit Klachten en Geschillen Zorg dat geestelijke verzorging zoveel mogelijk moet aansluiten bij de levensovertuiging van de cliënt.
9. Kijk voor de arbeidsrechtelijke aanpak op www.fbz.nl.
10. Meld de reorganisatie eventueel bij het stafbureau van de VGVZ. De VGVZ is aangesloten bij de FBZ.
11. Ga ook in gesprek met de Ondernemingsraad als die betrokken wordt bij de reorganisatie. De OR moet de FBZ bij de reorganisatie en bij een eventueel sociaal plan betrekken.